

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] magnanimitas sit pars fortitudinis? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

rationem, scilicet tanquam contraria excellentiæ vel magnitudini.

Ad tertium dicendum, quod qualibet virtus habet quendam decorem siue ornatum ex sua specie, qui est proprius unicuique virtuti. Sed superadditur alius ornatu ex ipsa magnitudine operis virtuosi per magnanimitatem: quæ omnes virtutes maiores facit, vt dicitur in 4. * Ethicor.

ARTIC. V.

Utrum magnanimitas sit pars fortitudinis?

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod magnanimitas non sit pars fortitudinis. Idem enim non est pars sui ipsius. Sed magnanimitas videtur idem esse fortitudini. Dicit enim Seneca in libro * de quatuor virtutibus, Magnanimitas, quæ & fortitudo dicitur, si infit animo tuo, cum fiducia magna viues. Et Tullius + dicit in primo de Offic. Viros fortes magnanimos eodem esse volumus, veritatis amicos, minimeque fallaces. Ergo magnanimitas non est pars fortitudinis.

¶ 2 Præterea, Philosophus in quarto * Ethic. dicit, quod magnanimus non est + philokindynos, id est, amator periculi. Ad fortem autem pertinet se exponere periculis. Ergo magnanimitas non conuenit cum fortitudine, vt possit dici pars eius.

¶ 3 Præterea, Magnanimitas respicit magnum in bonis sperandis. Fortitudo autem respicit magnum in malis timendis vel audendis. Sed bonum est principalius quàm malum. Ergo magnanimitas est principalior virtus quàm fortitudo. Non ergo pars eius.

SED contra est, quod Macrobius * & Andronicus ponunt magnanimitatem fortitudinis partem.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est *, principalis virtus est, ad quam pertinet alii quem generalem modum virtutis constituere in aliqua materia principali. Inter alios autem generales modos virtutis vnus est firmitas animi: quia firmiter se habere requiritur in omni virtute, vt dicitur in...

Sec. Sec. Vol. iij.

F

secun-

l. 4. c. 31.
to. 5.
647
sup. q. 128
cor. et lo-
cis ibid.
notatis.
* in c. de
Magnani-
mimit. in
prin.
+ l. 1. in c.
cuius ti-
tulæ est:
Fortitudi-
nem si ab
honestate
recedat.
* l. 4. c. 3.
à medio,
so. 5.
+ philo-
kindy-
nos.
* l. 1. in
somnia
Scipionis
in sol. 2.
ante me.
libri.
q. præc. et
q. 48. et
1. 2. q. 61
ar. 3.

ib 2.c.4. secundo * Ethicorum. Præcipue tamen laudatur hoc
20. 5. in virtutibus, quæ in aliquod arduum tendunt, in
quibus difficillimum est firmitatem seruare. Et ideo
quanto difficilius est in aliquo arduo firmiter se habe-
re, tanto principalior est virtus, quæ circa illud fir-
mitatem præstat animo. Difficilius autem est firmi-
ter se habere in periculis mortis, in quibus confir-
mat animum fortitudo, quàm in maximis bonis spe-
randis vel adipiscendis, ad quæ confirmat animum
magnanimitas: quia sicut homo maximè diligit vi-
tam suam, ita maximè refugit mortis pericula. Sic
ergo patet quòd magnanimitas conuenit cum forti-
tudine, in quantum confirmat animum circa aliquod
arduum. Deficit autem ab ea in hoc quòd firmat ani-
mum in eo, circa quod facilius est firmitatem seruare.
Vnde magnanimitas ponitur pars fortitudinis: quia
adiungitur ei sicut secundaria principali.

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut Philosophus
dicit in 5. * Ethic. carere malo accipitur in ratione
Mb. 5.c.1. boni. Vnde & non superari ab aliquo graui malo, po-
cir. med. ta à periculis mortis, accipitur quodammodo pro eo
et 6.3.5 quod est attingere ad magnum bonum. Quorum pri-
mum pertinet ad fortitudinem, sed secundum ad ma-
gnanimitatem. Et secundum hoc fortitudo & magna-
nimitas pro eodem accipi possunt. Quia tamen alia
ratio difficultatis est in vtroque prædictorum, ideo
L. 2. Ethic. propriè loquendo, magnanimitas à Philosopho * po-
6.7.5. nitur alia virtus à fortitudine.

Ad secundum dicendum, quòd amator periculi
dicitur, qui indifferenter se periculis exponit: quod
videtur pertinere ad eum qui indifferenter multa que
magna existimat: quod est contra rationem magni-
nimitas. Nullus enim videtur pro aliquo se periculis ex-
ponere, nisi illud magnum existimet. Sed pro his
quæ verè sunt magna, magnanimus promptissimè
periculis exponit: quia operatur magnum in actu for-
titudinis, sicut in actibus aliarum virtutum. Vnde
** 1.4.c.3.* & Philosophus ibidem * dicit, quòd magnanimus
à me. 1.5. non

non est ¶ microkindynos, id est, pro parvis periclitans: sed est * megalokyndinos, id est, pro magnis periculis periclitans. Et Seneca dicit in libro ¶ de quatuor virtutibus, Eris magnanimus, si pericula nec appetas vt temerarius, nec formides vt timidus. Nam nil timidum facit animum, nisi reprehensibilis vitæ conscientia.

¶ micro-kindynos.
* megalokyndynos.

Ad tertium dicendum, quòd malum in quantum huiusmodi fugiendum est. Quòd autem contra ipsum sit persistendum, est per accidens, in quantum scilicet oportet sustinere mala ad conseruationem bonorum. Sed bonum de se est appetendum: & quòd ab eo refugiatur non est nisi per accidens, in quantum scilicet existimatur excedere facultatem desiderantis. Semper autem quòd per se est, potius est quàm illud quòd est per accidens. Et ideo magis repugnat firmitati animi arduum in malis quàm arduum in bonis: & ideo principalior est virtus fortitudinis quàm magnanimitatis. Licet enim bonum sit simpliciter principalius quàm malum, malum tamen est principalius quantum ad hoc.

¶ in e. de Magnanim. in fi. illius.

ARTIC. VI.

Vtrum fiducia pertineat ad magnanimitatem?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quòd fiducia non pertineat ad magnanimitatem. Potest enim aliquis habere fiduciam non solum de seipso, sed etiam de alio: secundum illud secundæ ad Corinth. 3. Fiduciam autem talem habemus per Christum Iesum ad Deum: non quòd sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis. Sed hoc videtur esse contra rationem magnanimitatis. Ergo fiducia ad magnanimitatem non pertinet.

648
supra q. 128. cor. Et 3. dis. 33. q. 3. a. 3. q. 1. co.

¶ 2 Præterea, fiducia videtur esse timori opposita: secundum illud Isaiaz 12. Fiducialiter agam & non timebo. Sed carere timore magis pertinet ad fortitudinem. Ergo & fiducia magis ad fortitudinem pertinet, quàm ad magnanimitatem.

F 2 ¶ 3 Præ-